

Het Openingsfestival VWG het Gooi, najaar 2021

Een impressie door Paul Keuning en Hanneke Cusell van zondag 24 oktober 2021

Foto's: Hanneke Cusell, Doortje van Dijk, Paul Keuning, Wouter Rohde & Sylvia Vermaas.

Eindelijk weer samen genieten!

Meer dan 120 leden werden op zaterdag 24 oktober ontvangen door de dames van het Evenemententeam. Eerst het coronatoegangsbewijs checken en dan soepel door naar de inschrijvingstafel. Iedereen had er zin in!

Voor degenen die er helaas niet bij konden zijn, schreven Paul Keuning en Hanneke Cusell een impressie van een aantal programmaonderdelen van die dag. Wouter Rohde, Doortje van Dijk en Sylvia Vermaas maakten de foto's.

De mooiste vogelfoto's van 2020 en de buitenlandreizen

In het eerste programmaonderdeel toont Hugo Weenen zijn prachtige serie IJsvogels. Paargedrag, voedseloverdracht en nog heel veel andere zaken passeren de revue. Daarna volgt een presentatie van meerdere fotografen die wordt opgedragen aan de onlangs overleden Hilde Veenstra. Tot slot worden de mooiste vogelfoto's van vele buitenlandreizen gepresenteerd door Bertus van den Brink. Prachtige opnames uit alle Europese windstreken. Deze presentatie heeft wel wat weg van een reünie om mooie herinneringen op te halen. Dat lukt uitstekend aan de hand van deze beelden.

Wetlandwachten

Na het voorgaande volgt een inleiding door Ria Escher en Piet Spoorenberg. Wat doet een Wetlandwacht, een vrijwilliger die voor Vogelbescherming Nederland de natuurbelangen in een gebied in de gaten houdt. Ria, nog niet heel lang vogelaar, is vorig jaar begonnen als Wetlandwachter voor de Gooimeer- en een stukje Eemmeerkust. Zij kan onbevangen vertellen wat haar aantrok bij deze vrijwilligerstaak. In het beheersplan voor een gebied staan de vogels opgesomd die

Grote zaal - LEZINGEN		Kleine zaal - WORKSHOPS	EXCURSIES
09:00 - 09:15	1. Opening Het Evenemententeam		
09:15 - 09:30	2. De mooiste vogelfoto's van 2020 en de buitenlandreizen Hugo Weenen (Eind Concludant)		
09:30 - 10:00	3. Wetlandwachten in Gooi & A Piet Spoorenberg	A. Determinatie van Bole's als vossen Dick Jansen (Wouter Rohde)	Boekentafel Antje van Sluizen Aart de Boer VBO (Bosland)
10:00 - 10:15	4. Vogeljaar Koen de Boer	B. Live-ellen gebruiken Dick Jansen	Boekentafel Antje van Sluizen Aart de Boer VBO (Bosland)
10:15 - 10:30	5. Wat doet het ringlaten? Hans de Boer	C. Het perfecte plaatje Hans de Boer	Boekentafel Antje van Sluizen Aart de Boer VBO (Bosland)
10:30 - 10:45	6. Schone kluisjes, hang in het Gooi? Paul van der Pijl	D. Vogelsoorten Gerdie Boer Gerdie Boer Sylvia Vermaas	Boekentafel Antje van Sluizen Aart de Boer VBO (Bosland)
10:45 - 11:00	7. Wat betekent vogels van Europa D.C. Boeghman		Verzoek van B.C. Boeghman Wouter van der Veen
11:00 - 11:15			

een sleutelrol spelen bij de bescherming. Willen we middels monitoring met geselecteerde vogels de streefaantallen halen, dan moet de leefomgeving wel aan minimaleisen voldoen. In de Randmeren is de aanvoer van nutriënten via de Eem een groot probleem. Dat is een van de redenen dat het fonteinkruid hier zo welig tiert! Het is een wettelijke verplichting om dan de oorzaak aan te pakken. De lozing van fosfaten op de Eem zal dus moeten verminderen. Dit staat dan ook in haar jaarlijkse rapportage aan Vogelbescherming.

Piet Spoorenberg, Wetlandwachter van het Oostelijke Vechtplassengebied, fungeert in feite als de ogen en oren van Vogelbescherming in dat deel van ons werkgebied. Hij verdiept zich in bouwplannen en vaarroutes die soorten als de Purperreiger of de Grote Karekiet kunnen schaden. In voorkomende gevallen is hij ook de spreekbuis van de Vogelbescherming Nederland.

Live-atlas gebruiken

Dirk Prop houdt een inleiding over hoe je jouw vogelhobby kunt combineren met een laagdrempelige manier van digitale registratie van je waarnemingen op tablet of telefoon. Avimap heeft meerwaarde boven Waarnemingen.nl, omdat het gekoppeld is aan een bepaald kilometerblok. Trends zijn hiermee door Sovon makkelijker te volgen. In allerlei telprojecten is de Live-atlas toe te passen: slaappleats-, water-, en territoriumtellingen, mits die gebieden binnen een km-hok passen.

Excursie naar Boekesteijn

Het is heerlijk om met Antje van Slooten, Han Westendorp en Juun de Boer op deze stralende dag de wei achter 'De Drie Dorpen' in te stappen en vervolgens op de landgoederen Boekesteijn en Schaep en Burgh de vogels te bekijken. Op het eerste gezicht lijkt er niks te beleven. Maar de vogeltrek is in volle gang en ja hoor, de ene na de andere groep Sijzen vliegt golvend over onze hoofden. En Ooievaars zijn rond Ankeveen niet te missen. Met tegenlicht kan zelfs een Buizerd ons verbazen. Hij is aan het bidden, is het misschien een Ruigpoot? Even houden we het zelfs voor een Visarend vanwege zijn lichte kleur. Bij nader inzien is het toch een gewone licht gekleurde Buizerd. Verder zagen we o.a. Vinken, Gaaien, Holenduiven en Kramsvogels. Enthousiast en voldaan komen we weer terug bij De Drie Dorpen, waar we aan kunnen schuiven voor de lunch.

Kennis door ringen

Na de lunch volgt het verhaal van Harry de Rooij over het Vogelringstation. In vogelvlucht vertelt hij over het ringen en welke projecten er zoal zijn. Het Vogelringstation Het Gooi ringt broed- en trekvogels in Oud-Valkeveen, maar daarnaast bijvoorbeeld ook uilen en roofvogels. Er zijn allerlei speciale

projecten. Enkele voorbeelden: het ringen van broedvogels volgens de CES (Constant Effort Site) methode, en het tuinonderzoek dat in Ankeveen wordt gedaan. Dit is vooral gericht op de Huismus. Omdat deze soort sterk achteruit is gegaan, hopen we meer inzicht te krijgen in de oorzaken. Bij roofvogels en uilen zijn het vooral jonge vogels die geringd worden als ze nog in het nest zitten. Het terug vangen is vaak lastig. Daarom wordt een deel van de jongen van kleurringen voorzien of wordt er een wildcamera bij het nest geplaatst. Hopelijk kun je dan de ring aflezen en hoef je ze niet nogmaals te vangen. Heel bijzonder is het migratie onderzoek van Kleine Karekieten en Bosrietzangers door middel van geolocators wat samen uitgevoerd wordt met Vogelringstation De Haar. In totaal zijn er 80 vogels uitgerust met een loggertje van slechts 0,32 gram (een Kleine Karekiet weegt ongeveer 11 gram). De vogels zijn heel zorgvuldig geselecteerd, want je wilt vooral vogels waarvan de kans relatief groot is dat je ze terug kunt vangen. Deze selectie bleek succesvol. Tot 2021 zijn maar liefst 20 vogels met loggers terug gevangen. De resultaten zijn fascinerend en alleen op deze manier komen we meer te weten over hun trekroutes en verblijf in Afrika. Ook het zoönoseproject is heel belangrijk geworden. In dit project wordt door middel van onder andere een druppel vogelbloed informatie verzameld over op mensen overdraagbare ziektes die door vogels kunnen worden verspreid, zoals het westnijlvirus. Kortom, heel veel interessante informatie en eigenlijk is er te weinig tijd om alles uit de doeken te doen.

Zelf-gecreëerde vogels

De workshop om zelf vogels te leren tekenen is het volgende programmaonderdeel. De belangstelling blijkt groot: in plaats van de 15 mensen die zich opgegeven hadden, zijn er bijna 25 aangeschoven. Doortje van Dijk leidt de workshop kort in. Het antwoord op de vraag 'wanneer is een vogel een vogel' is duidelijk. Namelijk, als jij vindt dat het een vogel is. Al met drie of vier lijntjes kun je een vogel tot leven wekken, zoals Dick Bruna op een onovertroffen manier deed. Andere schilders gaven vogels op hun eigen manier weer, zoals Picasso, Fabricius, Rembrandt en Van Gogh. En natuurlijk is ook Onno Hooymeijer een voorbeeld hoe je niet-bestaande vogels zoals de Witkopzwaag of de Duitse Reiger kunt tekenen. Daarna helpen Gerda Baas, Sylvia Vermaas en Doortje ons geduldig op weg om vogels, al dan niet bestaand, op papier te toveren met respectievelijk inkt, aquarelpotloden en ecolinestiften. Het is ontzettend leuk om met deze nieuwe tekenmiddelen te werken en ook om te ontdekken dat je geen groot kunstenaar hoeft te zijn om zelf vogels te creëren. Het resultaat is een groot aantal verrassende vogels!

Niet bestaand en toch bijna echt

Als laatste krijgt Onno Hooymeijer het woord. Hij neemt ons vol passie en overtuiging mee door de wereld van de bestaande en vooral niet-bestaande vogels. Wat betreft de bestaande vogels kwam hij bij de bestudering van de verschillende vogelgidsen zoals 'De Bruun' veel opmerkelijke zaken tegen. Natuurlijk de vogelaarstaal zoals 'je neemt waar' in plaats van 'je ziet', of de vogel 'foerageert' in plaats van 'eet'. Maar ook de namen van veel vogels roepen vragen op. Waarom heet bijvoorbeeld een gans 'gans' en waarom niet 'gak' als onomatopée? Of als zijn naam is afgeleid van zijn Latijnse naam Anser anser, waarom dan niet 'Ans'? Verder is de wijze waarop je soorten kunt herkennen soms bijzonder. Zo blijkt bij de negen soorten bruin gekleurde piepers niet de kleur maar de lengte van de achtertenen het kenmerkende verschil te zijn. Dat onderscheid maakt het vogelen ongetwijfeld een stuk makkelijker! En verder snapt hij niet waarom de Vogelbescherming niets doet aan het misdadige gedrag van de Koekoek. Tijdens zijn dagelijkse wandelingen bedacht hij dat hij vogelnamen net zo goed zelf kon verzinnen. Het resulteerde in een eerste boek met 50 niet-bestaande vogels,

zoals de Grote Zwerver, de Doornvleugel en de Amerikaanse Prairiekraak. De Doornvleugel is de enige vogel die eieren met stekels legt. Iets wat het vrouwtje fataal kan worden. En het nest van de Amerikaanse Prairiekraak is gemaakt van pinda's, waarmee de ouders de jongen voeren. In 1865 heeft dat geleid tot de ontdekking van pindakaas! Inmiddels is er een tweede boek met niet-bestaande vogels, ditmaal in kleur. Niet-bestaand, tja, zonder twijfel moeten veel mensen daar even aan wennen. Zijn verhaal is zo overtuigend dat het misschien zoals hij zelf zegt, niet waar is, maar wel waar had kunnen zijn. Hij sluit af met zijn oproep: "een vrije geest ziet meer vogels!"

Al met al een bijzonder slot van een zeer geslaagde dag. Los en spontaan, maar het succes is zeker ook te danken aan alle tijd en moeite die een groot aantal mensen erin heeft gestoken. En dan zijn nog niet eens alle lezingen of activiteiten in deze impressie behandeld. Het was een dag die ongetwijfeld heeft geholpen de geesten vrijer te maken. Dat biedt goede kansen om komend jaar met elkaar veel mooie vogels te zien! En het was vooral fijn om elkaar weer in levende lijve te zien en sommigen ook te spreken.

